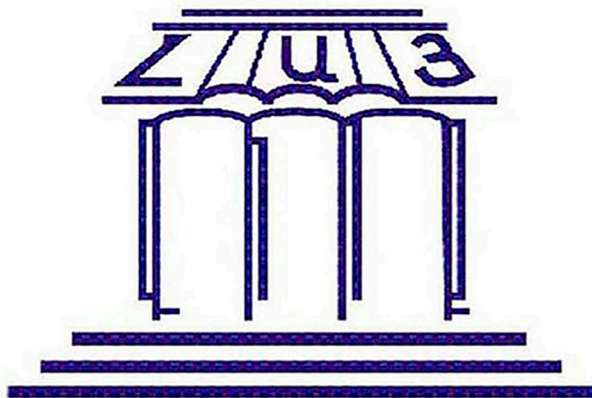

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

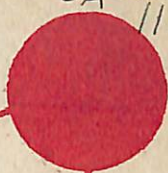
Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

32-1
A 115

ՀԱՆՎՈՒ-ԱՄԵՐ

ՆԿ. Դ. ՉԱԿԱՐՅԻ

891.995
H-64

ՊԵՏՆՐԱՏ ★

ВНИМАТЕЛЬНО
ИЗУЧА
ВОСТОЧНОВЕДЕНИЯ
Писал слав Нави
СССР

★ 1931
ՅԵՐԵՎԱՆ

13 MAY 2013

Մարդ և ինչպիսիք են եամբորդուն

Մի մանկական

Պատկերազարդ գրքուկի կա,

Վորտեղ փոքրիկ մի տղա

Հեծած բռնամեծ և սագին.

Մի ուրիշն էլ խեցգետնին:

Մեզ հարցնես՝ սուտ և այդ.

Սուտ խոսեին ել՝ վատ և, վատ:

Խեցգետին շատ աշխարհում,

Բայց խեցգետին չեն նստում:

Սագ վոր՝ բոլորս ենք տեսել,

Միսը կերել ու մարսել

Ցեղ բմբուլը լցրել բարձ,

Վոր եղպես և, ել ինչ հարց.

Սագ չեն հեծնի, չեն լծի,

Սագը՝ սագ և, և վոչ ձի:

Ցերեխաներ, դուք դատեք,

Պոչով սուտը նկատեք:

Հիմա պատմեմ այս գրքում,

Մարդն ինչո՞վ և ճամբորդում:

9867

89.1.99 U

Խ-64

Շնեքը

30 MAY 2011

Այ, որինակ, շները հենց

Հաջան, կծան, փոքրիկ ու մեծ.

Անտեր, անբուն,

Մինչ իրիկուն,

Պարպ-սարպ,

Փողոցներ չափ-չափ,

Պոչ, գլուխ թափ-թափ

Անմազ ու նիհար,

Գողում են իրար

Վոսկորի համար:

Հավ և, դեռ շներ ել կան,

Վորսի լեն գնում մի լերկու անգամ,

Բայց լսեք թե ինչ եմ ասում.

Են ձյունոտ հեռու հյուսիսում

Շներն ունեն ուրիշ աշխատանք.

Ճիծառ բանին պիտի հավատանք

Նախ՝ ունեն բրդոտ մորթի,

Դիմանում են սաստիկ ցրտի

Խոտ չեն արածում,

Սովածությունից

Մարդու չեն կծում.

Չուկ, մուկ են ուտում,

Կուշտ-կուշտ աշխատում:

Եսկիմոսների համար

Նրանք գանձ են, գանձ.

Մեծ սահնակներին

Կծում են նրանց,

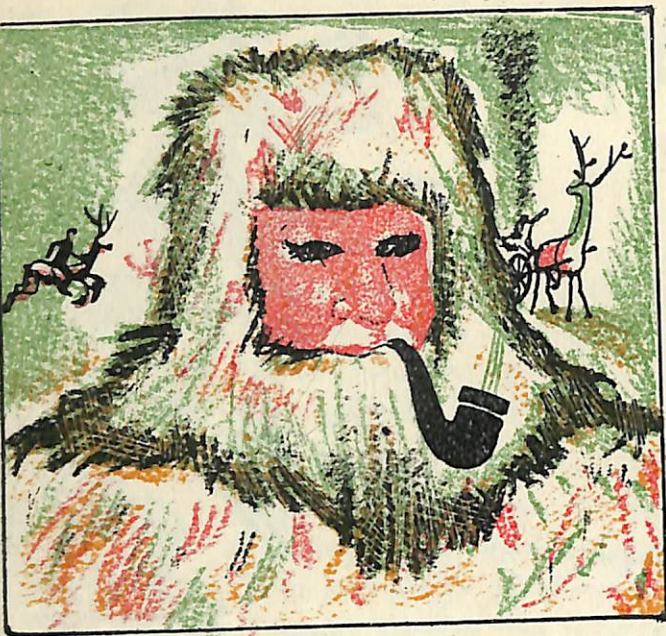
Բեռներ են կրում.

Առևտուր անում,

Համ հյուր են գնում,

Համ հյուր ընդունում:

ՅԵՂՆԵՐԸ

Հիմա այս բանին
Ուշադրութեամբ ձեր,
են ցուրտ հյուսիսում
Կան յեղջերուներ.
Նրանց լծում են,
Նրանց հեծնում են.
Մորթուց կարում են
Գլխարկ ու մուշտակ
Ու հագնում տաք-տաք
Բայց տերերը,
են լողարները,
Անդուծ, անխիղճ են.
Յեղջերվի ցեղն անշուշտ կջնջեն,
Յեթե միշտ եղպես կոտորեն նրանց,
Նրանք սխալ են, սխալ՝ անկասկած:

59793-66

ՅԵՂՆԵՐԸ

Այլ լեզր,
Զալ լեզր,
Քանի բառնամ
Տար, լեզր:
Ո՛ւ էն լծում սալերին.

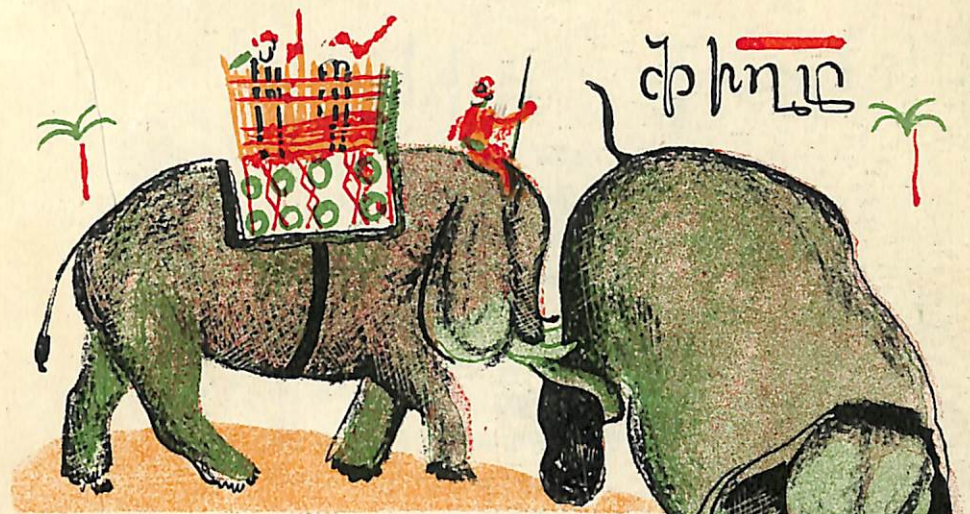

Գոմեշներին, լեզներին,
Փոխադրում ծանր բեռ.
Շատ ուժեղ են, ուժի տեր,
Ծանրափոտ են, ծանրաքաղ,
Բայց գիտեն շատ դիմանալ:

Ուղարկ

Մարդուն պետք է ուտելիք,
 Մարդուն պետք է խմելիք.
 Մարդը ոնից ավելի
 Ձի դիմանում ծարավի.
 Բայց ուղտերը չոթ-ութ ո՞ր
 Ճամբորդում են անկեր, անջուր.
 Իրա համար ուղտերով
 Կնում են անապատով.
 Նրանք շոգին անձնատուր
 Ձեն պահանջում խոտ ու ջուր:

Շիրուլ

Գաղանանոց վոր գնաս,
 Դու զարմացած կմնաս.
 Փիղ կտեսնես մեծ վանդակում
 Բայց եղպես չի Հնդկաստանում
 Այնտեղ փիղ կա բնտանի՝
 Մի շատ խելոք կենդանի
 Մեջքին տուն են կառուցում.
 Կին, յերեխա մեջն ածում,
 Հնտանիքով՝ տուն-տեղով
 Ճամբորդում են մեծ փղով.
 Փիղը ծանր է ու հանգիստ.
 Յեվ դուրս գալը հպարտ, խիստ
 Հանդիսավոր: Այն է վատ,
 Վոր չի կարող ամեն մարդ,
 Փիղ ձեռք բերել. գինն է թանգ,
 Եղպես է ամեն ժամանակ:

Կուլի աիկը

Դու դեռ փոքր ես, չգիտես.
 Ես աշխարհի բանը տես.
 Յեզն են լծում հարավում,
 Յեղջերուն հյուսիսում.
 Փիղ են նստում հնդկացիք.
 Ուղտը լեզուստացիք
 Ճապոնացի, չինացի
 Մարդն են արել կառքի ձի.

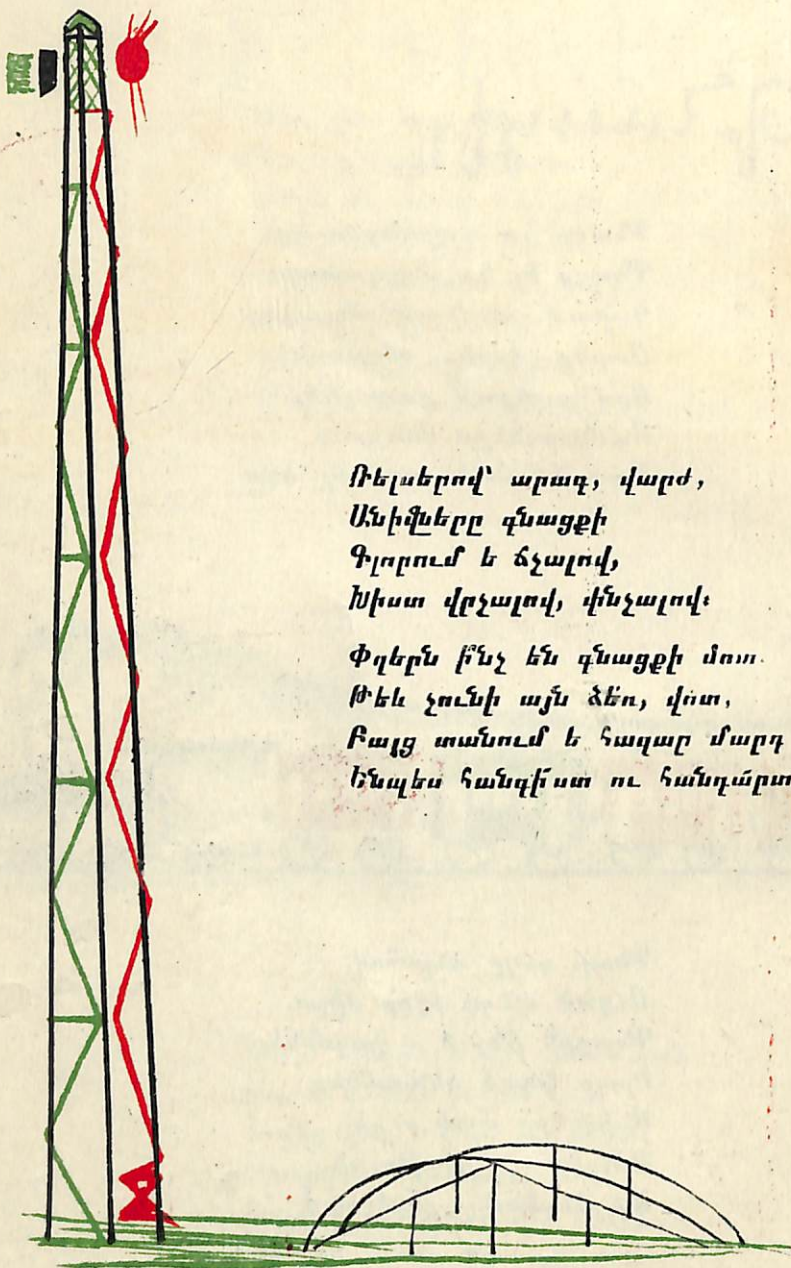
Նույն մարդն է ձի, կառապան
 Առած վարձը չնչին բան:
 Հողիդ դուրս գա, ալ կուլի,
 Կառքդ հանիր ծուլ-ծուլի.
 Հողիդ դուրս գա, ալ ուկչի,
 Կառքդ արագ միշտ քաշի.
 Թե չես գրող չեն տա քեզ,
 Թեկուզ սովից դու սատկես:

Գնացիկ

Գնացք կա ապրանքատար
 Գնացք ել կա մարդատար, —
 Կտրում, անցնում անդադար
 Սարեր, ձորեր, անտառներ
 Յեւ ալցելում քաղաքներ
 Ճամբորդները գնացքով
 Շատ եժան է, շատ ել հեշտ.

Գնալ, գալը ապահով,
 Ուղած տեղդ իջիր միշտ.
 Գնացքն ի՞նչ է — վագոններ.
 Իրար կպած սենյակներ.
 Անիվները տակ ուղի.
 Ռելսեր — լեկաթուղի.
 Մի մեքենա — շոգեշարժ

Ռեւերով՝ արագ, վարժ,
 Անիվները գնացքի
 Գլորում ե ճշալով,
 Խիստ վրչալով, փնչալով:
 Փղերն ինչ են գնացքի մոտ.
 Թեև չունի այն ձեռ, վոտ,
 Բայց տանում ե հազար մարդ
 Ենպես հանգիստ ու հանդարտ:

ԵՂԸ

Եշ մի սատկի, մի տրանջա,
 Գարունը գա, բուննի յոնջա:

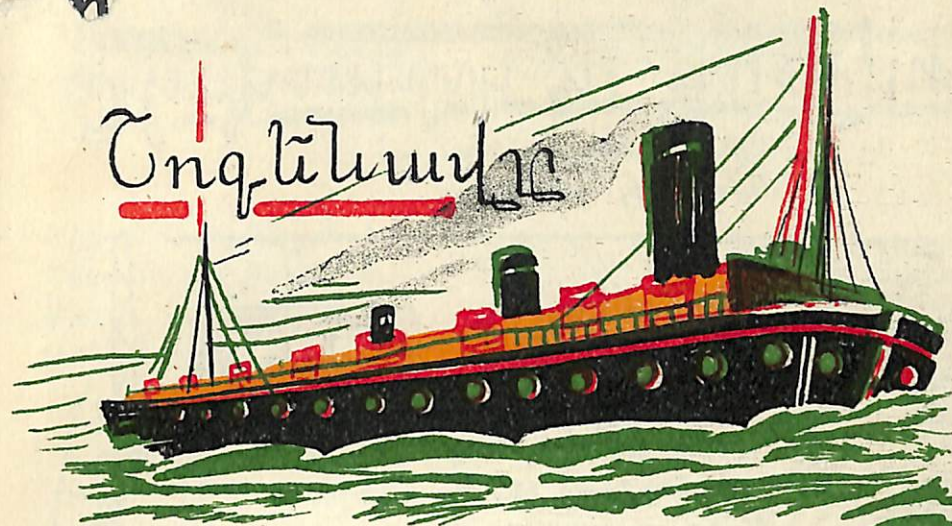
Հայրենիքը — իշի վաթան
 Աֆրիկան ե և Համադան,
 Հարաբաղն ել մեր Կովկասում:
 Ինչ անպաշտպան մի անասուն
 Համբերություն վոր շատ ունի.
 Ինչ կեր ել տաս՝ նա կրնգունի:
 Կրճոն դարման, խոտի տեղ փուշ.
 «Ե՛շն ինչ գիտի ինչ բան ե նուշ.
 Ենքան կեր տուր, վոր չմեռնի.
 Ինչքան կուգես ծանր բեռնի.
 Փախոն ել սրբ՝ իշին բզի»:
 Բա, իշատեր, քեզ կսպղի.
 Դեհ, դու ասա, եղ ել խիղճ ե.
 Ձե, անասուն ե՛շն ել խեղճ ե:
 Նրան հիմար մի համարի,
 Կեր տուր, ջուր տուր, լավ թիմարի.
 Հետո լծի հետո բարձի.
 Թեթև դնա. թեթև դարձի:

Զիւնը

Արեւելում և հարավում
 Շատ մեծ տեղ ե ձին գրավում.
 Մեր Կովկասում—Հարարադի,
 Աֆրիկայում—Արարիայի
 Ձիաները շատ են հայտնի.
 Նրանց ցեղը թող չհատնի.
 Բարեկազմ են ու վայելուչ,
 Խելացի լեն ու աշխուրջ,
 Արագաշարժ,
 Վազելում վարժ:
 Ձիաներով հող են վարում,
 Ձիաներով բեռ են կրում,
 Ձիաներին կառք են լծում,
 Ձիաներին թամբում, սանձում,
 Մեջքին նստում ու ճամբորդում
 Պետքական և միշտ ձին մարդուն:

Շոգենավը

Աշխարհում շատ գետ ու ծով...
 Բայց ջուր չեն մտնում գնացքով:
 Զրի համար կա շոգենավ,
 Գնացքից ել գետ շատ լավ,
 Շատ վիթխարի, շատ հսկա,
 Շոգենավում—ինչպես տանդ քեզ պա:
 Անցիր գետ, ծով, ովկիանոս...
 Ել ինչ գնացք,
 Ի՞նչ սար ու ձոր, դար ու փոս:
 Շոգենավով քեզ հետ տար
 Հազար, հազար փութ պաշար
 Այսուր, բրինձ, յուղ, ձուկ, միս
 Հենց տարին—տասներկու ամիս:

Միջրոն ու Կրամինայի

Ձին չի բաշում: Հիմա, ալ,
Ավտոմոբիլ, տրամվայ

Կեր ու խնամք չեն պահանջում.
Վոչ տանջվում են, վոչ տանջում.
Հոգնել չունեն, գնա նստի.
Միշտ ել տեղ կա պատրաստի.

Ձիու տեղ բանում ե մեքենա,
Ձին նրա չափ չի գնա.
Տրամվայը մի ժամում
Քսան վերստ ե միշտ անում:
Իսկ ավտոն մոտ հարյուր, —
Ել ուր մնաց ձին, ել ուր:

Ողանավ

Մեքենան հո թռչում ե,
Քներ չունի՝ թռչում ե.
Ման ե գալիս նա ողում
Ու ամեն կողմ պտըտում:

Ողանավն ել թռչում ե,
Բայց յերբեմն ել իջնում ե,
Վոր վառելիք վեր հանի,
Ափսոս շատ մարդ չի տանի.
Լավ կլինի, ինչքան լավ,
Վոր մարդ նստի ողանավ:

«Ազգային գրադարան»

NL0399756

